

**Міністерство освіти та науки
України
ДНЗ “ Житомирське вище
професійне технологічне училище
”**

«Порцеляновий посуд»

Роботу виконали учениці групи КО-13
Лазаренко Марія і Тищенко Вікторія

Порцеляновый посуд

План

1. Що таке порцеляна?
2. Історія порцеляни.
3. Властивості порцелянового посуду.
4. Різновиди порцеляни.
5. Декор порцелянового посуду.
6. Як доглядати за порцеляновим посудом.
7. Як обрати порцеляновий посуд.
8. Яка порцеляна якісна?

Що таке порцеляна?

Порцеляна — це міцна глиняна кераміка, яка просвічується при тонкому шарі. Звукові хвилі поширюються в порцеляні в 4 рази швидше, ніж у фаянсі, тому при ударі по ній дерев'яною паличкою, порцеляна віддає чистий, тривалий характерний звук. Завдяки цій властивості, можна відрізнити порцеляну від підробок і фаянсу.

Порцеляна отримується випаленням при температурі до 1500°C , спектр поліграфічних сумішей каоліну, глини, польового шпату та кварцу. Застосовують його для виготовлення **високоякісного порцелянового посуду.**

Перевага порцеляни в тому, що вона дуже інертний матеріал і володіє хімічною та термічною міцністю. За ДСТУ, глазур у посуді з порцеляни повинна витримувати температурні перепади від 205°C до 20°C .

Трохи з історії порцеляни

Порцеляну в 620 році вперше виготовили в Китаї, але освоєння основних принципів виготовлення справжньої порцеляни відбулося значно пізніше.

У вигляді готових виробів до Венеції порцеляну завіз Марко Поло. Китайська порцеляна продавалася в той час на вагу. Шматочки привізної порцеляни, як коштовності, дами носили на золотих ланцюжках.

Спосіб виготовлення китайської порцеляни зберігався в секреті, й тривалий час не вдавалося виготовити його в Європі. У 1708 р секрет був розгаданий, а в 1710 р в Саксонії почалось виробництво порцеляни на першому Європейському порцеляновому заводі.

В Росії, у кінці 1740-их років Д. І. Виноградов самостійно розкрив секрет виробництва порцеляни, а вже наприкінці XVIII століття в Росії було організовано кілька порцелянових підприємств. Порцеляновий посуд почали виготовляти й на Імператорському порцеляновому заводі.

Властивості порцелянового посуду

Для сервування столів в ресторанах застосовують комплект порцелянового посуду, що складається з більш, ніж із сорока різних предметів.

У хорошій якості порцелянового посуду має просвічуватися сніжно-білий черепок, такий посуд відрізняється своєю міцністю. При ударі по краю, порцеляновий виріб обов'язково віддає тривалий звук.

У порцелянового посуду, на відміну від фаянсового, вища термічна та механічна стійкість, кращий зовнішній вигляд і споживчі властивості.

Найбільш стійка до лугів і кислот порцеляна з високим вмістом глинозему та малою пористістю, у якої водопоглинання близьке до нуля.

Різновиди порцеляни

За складом і способом обробки глини, порцеляновий посуд можна розділити на посуд з:

- ▣ твердої порцеляни (найбіліша і тверда);
- ▣ м'якої порцеляни (найменш біла з вершковим відтінком і найменш тверда);
- ▣ кістяної порцеляни (середньої білизни, середньої твердості).

Порцеляновий посуд всіх різновидів чудово підходить для використання на ідеальній кухні. Але посуд із твердої порцеляни все ж цінується більше. Його можна побачити в елітних ресторанах і на респектабельних прийомах.

Тверда порцеляна

М'яка порцеляна

Кістяна порцеляна

Декор порцелянового посуду

Посуд з натуральної білої порцеляни і без декору користується найбільшою популярністю. Такий посуд відрізняється тільки дизайном форми.

Але виробники випускають порцелянові комплекти посуду й різноманітно декоровані, здатні задовольнити будь-які смаки. Існує два типи декорування порцелянового посуду:

- Рельєфний декор — нанесення на стінки посуду гравіюванням, перфорацією або за допомогою рельєфних малюнків. Рельєфний декор відливається в формах разом з посудом, або частини декору (квіти, фігурки тощо) формують окремо і наклеюють на готовий виріб.
- Барвистий декор — наносять під глазур'ю (частіше на китайській порцеляні з нанесенням малюнку прямо на черепок) або на ній (розпис емалевими фарбами).

Рельефний декор

Барвистий декор

Як доглядати за порцеляновим посудом

При дотриманні цих простих правил, ваш порцеляновий посуд буде радувати вас, ваших дітей і ваших онуків:

Порцеляновий посуд краще мити руками і окремо від ложок, виделок та інших металевих предметів з використанням м'яких мочалок. Каблочки й інші прикраси на цей час бажано зняти.

Не використовуйте порцеляновий посуд декорований металами в мікрохвильовці і не мийте в посудомийній машині. Посуд без подібних прикрас мити в посудомийній машині можна, але встановивши режим з малим нагріванням води.

Порцеляна не любить побутову хімію та абразивні миючі засоби, оскільки вони можуть зіпсувати або подряпати поверхню посуду.

Вимитий посуд бажано витерти м'якою тканиною і якнайшвидше висушити.

Порцеляновий посуд не бажано мити гарячею водою, інакше може пошкодитися малюнок.

При митті не залишати посуд у воді надовго.

Використовуйте спеціальний засіб для миття порцеляни або нейтральне мило.

Посуд з порцеляни з часом, після тривалої експлуатації, може потемніти і втратити свій респектабельний вигляд. Повернути порцелянову бездоганну білизну можна протерши її ганчіркою, змоченою винною кислотою або скипидаром. Також з цією проблемою допоможе впоратись харчова сода або сіль з оцтом.

Плями на порцелянових тарілках можна видалити теплою водою, якщо в неї додати трохи нашатирю.

Щоб тарілки та інший посуд з порцеляни краще зберігалися, можна перекласти їх білими серветками.

Не ставте чашки одну на одну, щоб не пошкодити тендітну ручку.

Як вибрати порцеляновий посуд?

Купити порцеляновий посуд гарної якості можна в звичайній посудній крамниці, на виставці або в інтернет-магазині. Кожен обирає те, що найбільше відповідає його смаку та фінансовим можливостям, але все ж порцеляна має бути якісною.

Яка ж порцеляна якісна?

Якість порцеляни залежить від вмісту в ній білої глини (каоліну), тонкості помелу та інших технологічних особливостей.

- Посуд краще вибирати відомих виробників, у яких повинні чітко читатися відомі брендові зазначення, що знаходяться за каталогами, а от китайський та інший «по name» посуд не має клейм і може бути небезпечним для здоров'я.
- Виробники радять утримуватися від придбання порцелянового посуду з дуже яскравим і перламутровими малюнками, оскільки вони можуть містити кадмій і свинець.

- Колір у якісній порцеляні — білий, тепло-вершковий. Сіро-блакитні відтінки говорять про низьку якість виробу. Цей колір порцеляні можна побачити на денці тарілки або чашки.
- При покупці потрібно звернути увагу на місця зіткнення виробів з поверхні столу. Ці місця повинні бути такого ж однорідно-білого кольору, як і на глазурованій поверхні, якщо, звичайно, не використовувалося ніяких відбілюючих речовин або барвників для глазури.
- Порцеляновий посуд ніколи не декорують повністю для того, щоб була можливість перевірити тонкість і чистоту порцелянової маси. Придивіться — якщо у порцеляновій масі були присутні домішки — ви побачите їх на не прикритих малюнком ділянках.
- Огляньте виріб з порцеляні, він має бути гладким, без дірочок, бульбашок, тріщин, вкраплень, подряпин і найменших сколів.
- Якість можна визначити по геометричній правильності чашок і тарілок. Якщо їх поставити на стіл, то вони повинні стояти і не хитатися, як у звичайному стані, так і в переверненому, а кришки щільно прилягати до основного виробу.